

## Čís. 781.

**Zákon o zajištění půdy drobným pachtýřům ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n. neodporuje ústavní listině.**

(Rozh. ze dne 30. listopadu 1920, R I 850/20.)

Požadovací nárok pachtýřův byl přiznán soudy všech tří stolic, ne j-  
v y š š í m s o u d e m mimo jiné z těchto

## d ů v o d ů:

Zastává právní názor, že prý zákon o zajištění půdy drobným pachtýřům jest změnou čl. 5 základního zákona státního ze dne 21. prosince 1867, čís. 142 ř. zák., poněvadž přičí se zásadě o nedotknutelnosti vlastnictví a nejedná se při něm o vyvlastnění po rozumu § 365 obč. zák., nýbrž vlastně o zabavení půdy, ježto rozhodnou jest dle zákona cena z roku 1913 a tato vyplácela by se ve měně znehodnocené, že prý proto bylo by se usnesení o zákonu k zajištění půdy drobným pachtýřům muselo státi způsobem, předepsaným pro změnu zákonů ústavních, a, že, když tomu tak nebylo, není zákon ten vůbec platným, pouští se dovolací stěžovatel do otázek, s nimiž soudu vůbec nelze se zabývati, poněvadž jak dle čl. 7 základního zákona státního ze dne 21. prosince 1867, čís. 144 ř. z., tak dle § 102 ústavní listiny republiky Československé mohou soudové, řešice určitou právní věc, při zákoně jen zkoumati, byl-li řádně vyhlášen, po této stránce však ohledně zákona o zajištění půdy drobným pachtýřům není nižádné závady. Neušlo ovšem pozornosti nejvyššího soudu, že dnem vyhlášení ústavní listiny (6. březen 1920) pozbyla platnosti všechna ustanovení, která odporují ústavní listině (čl. IX. uvozovacího zákona k ústavní listině). O tom, komu náleží, by vyslovil neplatnost oněch starších ustanovení, zejména, zda i řádný soud, vyřizuje určitou právní záležitost, jest k onomu výroku oprávněn, ústavní listina se nezmiňuje. Než i kdyby se mělo za to, že soud, hledě k ustanovení § 9 obč. zák., má oné povšechné dérogační doložky dbáti z moci úřední, nelze právem tvrditi, že zákon o zajištění půdy drobným pachtýřům ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n. přičí se ve svém ustanovení § 8 ústavní listině. Tato ve svém § 109, odstavec druhý prohlašuje, že vyvlastnění je možné jen na základě zákona a za náhradu, pokud zákonem není nebo nebude stanoveno, že se náhrada dáti nemá. Nelze proto z té okolnosti, že náhrada, přiznaná vlastníku § 8 zákona o zajištění půdy drobným pachtýřům, jest vzhledem k dočasnému znehodnocení tuzemské měny nepřiměřená, nikterak dovozovati, že toto ustanovení přičí se § 109 odstavec druhý ústavní listiny a jest proto článkem IX. uv. zák. k ústavní listině zrušeno.

## Čís. 782.

**Tuzemský poručenský soud jest povolán k tomu, by přidržel otce nemanželského dítěte k placení výživného, byť i otec byl cizincem a bydlel v cizině.**